

Norges vassdrag og energidirektorat NVE
Seksjon for småkraftverk/ konsesjonsavdelingen
Erlend Støle Hansen

Jørpeland 2.juni 2017

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE UTBYGGING AV SANDVATN, LYNGSÅNÅ OG STORÅNÅ.

Norsk Folkehjelp Strand og Forsand har behandlet sak om høring vedrørende utbygging i Lyngsheia og Viglesdalen på styremøtet 7.juni 2017 og har enstemmig kommet til følgende slutning:

Norsk Folkehjelp Strand og Forsand protesterer mot Clemens Kraft sine planer om utbygging av Sandvatn (Sandvassånå), Lyngsånå og Storånå. Vi ber om at alle tre tiltak må avvise av NVE.

Om Norsk Folkehjelp Strand og Forsand:

Organisasjonen er en tradisjonell redningsorganisasjon som utøver sin virksomhet med frivillig innsats fra våre medlemmer. I tillegg er vi en stor tilrettegger for friluftsliv både vinter og sommer slik at flest mulig kan få komme seg ut i naturen og ta del i flotte opplevelser. Vi har 900 medlemmer i dette lokallaget i organisasjonen, som er landsomfattende. Vi har vært tilstede med beredskap i Lyngsheia siden 1964. I 1965 bygget vi vakthytte og har siden da hatt vakt hver helg gjennom vinteren til og med påsken. I 1983 kjøpte vi den første snøscooteren og mye av begrunnelsen da, som i dag, var å bruke den til oppkjøring av skiløyper for publikum i tillegg til beredskap. Så fort det er nok snø blir det tråkket løyper i Lyngsheia. På store utfartsdager i påske kan det være opp mot 2.000 mennesker i heia. Oppkjøring av løyper er utført på dugnad av oss, med litt kompensasjon fra Hjelmeland kommune og Strand kommune. Vi kjører også opp skiløyper i Strand kommune. Vår organisasjon har også lang historikk med tilrettelegging for friluftsliv om sommeren. I dag er det «Ti på tur» og «ti på topp» som er våre hovedaktiviteter. Her merkes det opp ti nye turmål og ti toppmål (litt lengre turer i Forsand) hvert år. Det er ca 600 startkort som selges til publikum hvert år, og det er ofte hele familier bak hvert startkort. Vi kan derfor trygt si at mellom 1.000 og 1.500 mennesker bruker dette tilbudet for å komme seg ut i naturen. I år er det bl.a. tur til Tverrgjøvle ved inngangen til Viglesdalen. Tidligere arrangerer vi mange fellesturer og gikk i de lokale heiene med turguide. Alle våre egne grupper i organisasjonen (minigruppe 9-13 år, ungdomsgruppe 13 – 18 år og sanitetsgruppe fra 18 år) bruker naturen mye for trening og berikelse. Vi ser det som en viktig oppgave i samfunnet og legge til rette for at spesielt barn og ungdom får flotte naturopplevelser som de tar med seg senere i livet. Vi har sett undersøkelser som viser at en veldig stor prosent av dem som ble tatt med ut i naturen som barn og ungdom, kommer tilbake til naturen som voksne. Disse tar igjen med sine egne barn og ungdommer. Hos oss ser vi enkelte barn og ungdommer som ikke har noe forhold til naturen hjemmefra. Det er derfor viktig med organisasjoner som tilrettegger dette positivt.

Genrelt om utbyggingene:

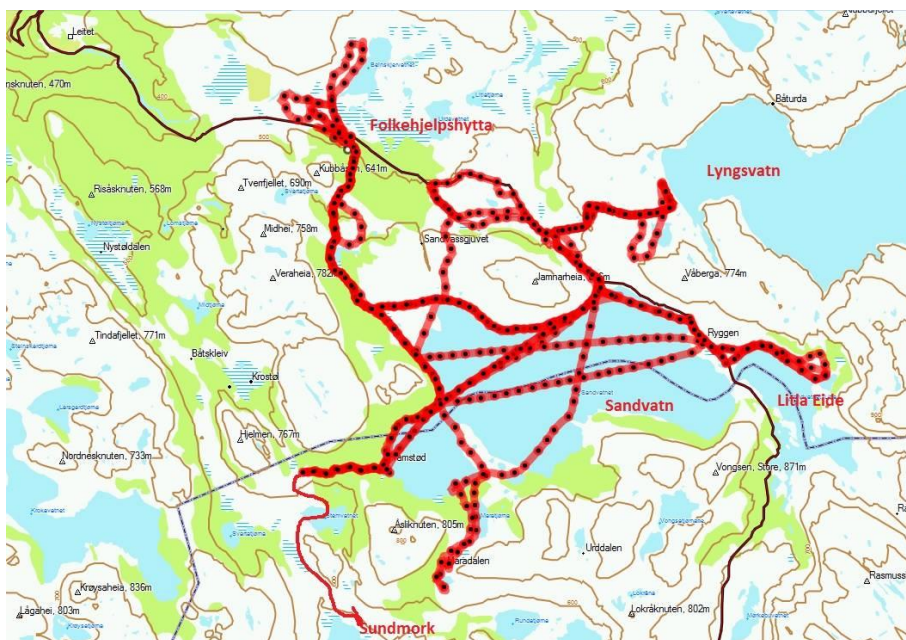
Vårt distrikt er i særdeleshet belastet med kraftutbygging, og på generelt grunnlag er vi skeptiske til å bygge ut de siste uberørte stedene. Spesielt i områder som har så stor verdi for så mange som disse tiltakene har. Selv om utbygging i dag foregår med større grad av skånsomhet enn tidligere. Så vet vi at det vil sette spor og gjøre uopprettelig skade på deler av naturen. Vi leste i lokalavisen ved åpningen av kraftverket nede på Ullestad at dette var en flott og skånsom utbygging. Men Clemens kraft valgte å rasere det fineste partiet i elven opp til Lyngsheia. Like under broen der inntaket er lagt, var det flott parti med berg og små fosser. De kunne lagt inntaket lenger nede i elven uten å miste nevneverdig fallhøyde. Men det hadde medført dyrere utbygging da det ikke i dagen var fast fjell å sette demningen på. Dette viser at det er kostnad og penger som står i fokus, og ikke mest mulig skånsomt. Vi frykter at de omsøkte tiltakene vil ha samme fokus på løsninger og at en vil unødvendig rasere flotte visuelle områder for å tjene mest mulig penger.

Sandvatnet og Lyngsheia:

Dette området kjenner vi veldig godt og har som nevnt vært tilstede her siden 1964 som organisasjon. Lyngsheia er fortsatt relativt snøsikkert og er dermed en av de få heiene med tilrettelegging for skiturer i ytre Ryfylke. Det vil si at dette er et tilbud for Hjelmeland, Strand og Forsand sine innbyggere og alle hyttefolk på helgetur. Vi får også stadig oftere henvendelser fra personer på andre siden av fjorden, Stavanger med mer, som lurer på skiforhold og synes det er like greit å dra til Lyngsheia som til Sirdal eller Suldal. Med åpning av Ryfast i 2019 vil det være kort fergefri vei for veldig mange mennesker som kan bruke heia.

Vi bruker vårt beredskapsutstyr med snøscootere til å trække løyper så raskt snøen tillater det. Det kan være skiløper på noen km rundt parkeringsplassen eller på tilsammen mange mil over hele heia. Se vedlagt kart over oppkjørte løyper i påsken for to år siden. Sandvatnet er veldig sentralt i løypenettet. En regulering av dette ville vært helt uholdbart. Vi forstår nå fra dere i NVE at Clemens Kraft har trukket regulering av Sandvatnet fra søknaden. Er det noen garanti for at vannet vil være helt uberørt for det? Uansett er Sandvassosen og juvet en viktig del av den visuelle opplevelsen av turer i området både vinter og sommer. Det er flotte partier som er en nytelse for sjelen. Og for de av oss som har gått gjennom juvet så er dette en helt spesiell opplevelse med elven som forsvinner, formasjonen på selve juvet og små kulper der elven renner åpent. Mange som er på skitur går bort til kantene ved juvet for å se dette som en del av turen.

Lyngsåna:

Her kunne vi egentlig fortsatt i forrige avsnitt for dette er en av de skjulte perlene i Lyngsheia. Vi har i alle år tatt med våre medlemmer og gjester bort til fossen. Det er en fin tur fra parkeringsplassen/ folkehjelpshytta. Og det er lettvindt å følge veien inn om en heller vil det. Fossen er allerede regulert, men den er allikevel verd å ta vare på. En av de virkelig fine fossene i Rogaland, selv med redusert vannstand som i dag. Med forslaget til ny regulering vil en så og si tørrlegge fossen. Det vil være en rasing av vår egen hage og et hån mot de oppvoksende slekter. Ikke en gang grunneiere som bor på Åse setter penger høyere enn naturverdier.

Storåna:

Viglesdalen er et av de flotteste turområdene i denne delen av Ryfylke. Fossene ligger på rekke og rad, og er like imponerende om en er 5 år på sin første fjelltur eller 85 år og koser seg i fjellet. Vi forstår ikke at det kan være mulig å foreslå tørrlegging av denne elven slik Clemens kraft vil gjøre. Det er vanskelig å forklare hvor mye dette betyr for oss som bruker området, men kanskje noen hadde våknet om Akerselva i Oslo en dag var helt tørr?

Med vennlig hilsen

Norsk Folkehjelp Strand og Forsand

Rune Søyland
leder

Norsk Folkehjelp Strand og Forsand
Mellarveien 3
4100 Jørpeland
Norge

Webside
www.folkehjelp.no/strandforsand
E-post
strandforsand@folkehjelp.no

Telefon
51 74 87 50
Vakttelefon
971 72 739

Telefon Bolten
51 70 29 00
Telefon Lyngsheia
971 81 456

Bankgiro
3205.30.10023
E-post Bolten
bolten@folkehjelp.no
Organisasjonsnr
881.481.782